

TELEGRAFUL ROMÂNULUI.

Telegrafulu este de două ori pe săptămână: Duminică și Joi. — Prenumeratiunea se face în Săbiu la expeditorul foiei pe afară la c. r. poste cu bani gaț'a prin scrisori francate, adresate către expeditorul. Prețulu prenumeratiunei pentru Săbiu este pe anu 7 fl. v. a. car pe o jumătate de anu 3 fl. 50. Pen-

Nr. 86. ANULU XX.

tru celelalte părți ale Transilvaniei pentru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. iera pe o jumătate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. și țeri străine pe anu 12 1/2 anu 6 fl. Inseratele se platescu pentru întâi'a ora cu 7 cr. sirulu, pentru a două ora cu 5 1/2 cr. și pentru a trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Săbiu, în 26 Octomvre (7 Nov.) 1872.

Nr. M. 9493—1872.

Publicatiune.

În urmă înaltei ordinațiuni a ministeriului de interne de datulu 19 Octomvre a. c. Nr. 32,233. se voru dá dela prim'a Octomvre încependu, passapórtte pentru străinatate, eschisivu numai din partea ministeriului r. u. g. de interne, și s'a suspendatu asiá dara obiceiulu îndatinatu pâna acum de către jurisdicțiuni, în urmă cărui'a antistiele jurisdicționale dara passapórtte, din contra se sustiene pâna la alta dispozițiune procedur'a de pâna acum, cu privintia la adevăritiele de passare [date locuitorilor din comunele confiniare din partea antistielor locale și revedite de către inspectorii cercuali.

Ceea ce se aduce la cunoștința publică cu provocarea, că petitorii de passapórtte pentru străinatate au a face pași de tempuriu la dirigatori'a locale competentă.

Săbiu, în 28 Octomvre 1872.

Magistratulu scaunulu și cetățienescu.

Oare ce sa fia ?

Óre ce sa fia, dle redactoru ! ca, pe cându se așteptá din partea naționalităților precumpanitoare ale Ardélului, că universitate cea de curendu înfiintata în Clusiu, sa fia paritetica, a tuturor popórelor din țiera, avendu magiarii de já un'a a lor propriu în Pest'a — pe atunci acea universitate este ierasi numai eschisivu a d-loru magiari ?

Óre ce sa fia, ca și la acésta universitate, că și la cea din Pest'a, se denumí unu profesor pentru limb'a și literatur'a româna, ierasi unu român gr. catolicu, și inca unu doctoru de teologia, lasandu-se cei ortodocși*) de-si barbati de specialitate lá o parte ?

Óre ce sa fia, ca amplotiarii români ortodocși, cei mai însemnati, de unu tempu încóce, că și dupa o sistemă, se scotu din oficiile lor, se pensionedia séu se demissionedia, pâna și unu secretariu de statu Ioanovicu ! pe cându alții, în specie și frații unti, se înaintedia, se remuneredia ?

Óre ce sa fia, ca dela gimnasiulu ortodocsu român din Brasiovu, și acelu micu ajutoriu de 4000 fl., aplicadatu de regimurile transitorielor, inca se retragu ?**)

Óre ce sa fia, ca gimnasiulu ort. din Bradu nici bagatelulu de 4000 fl. nu i se iertá, ci se aduce în strimtorirea de a se include din acésta cauza ?

Óre ce sa fia, de „Gaz. Tr.“, acum și începú ierasi atacurile asupra celor ortodocși cu unitii și neunitii ?***)

Óre ce sa fia — ce sa fia — ce sa fia — câte și mai cute fatia cu românii ortodocși ?

Óre acésti'a nu-su și ei fiii țierei, că și alții ? nu concurgu și ei cu sângele și averea lor la apărarea țierei și la tesaurulu și poverile statului, că și alții ?

Pentru ce dara totu ei cei mai osenditi și astadi, în tempulu celu disu constitutionalu ?

Óre totu pariasusi helotii altor'a sa remanemu noi, în patri'a noastră de-apururea ?

Óre n'a sositu tempulu, că dupa atâtea câte le vedemu, sa cugetámu mai seriosu, sa ne cunoșcem mai bine puseliunea noastră fatia cu noi însine

*) Și cei gr. cat.

Red.

***) Cătu pentru gimnasiulu din Brasiovu sa sperámu ca ajutoriulu se va dá ierasi.

R.

****) Că sa fimu drepti trebuie sa observámu, ca în unu articulu din urma în „Gazeta“ vedemu ca se facu unatiei imputările cele mai grele. Déca suntu serióse imputările vomu vedé la urma.

R.

— fatia cu ultramontanismulu, care ne amenintia naționalitatea — și fatia cu regimulu ? !
Din țier'a Barsei Octomvre.*)

Unu programu federalisticu-clericalu.

La începutulu lunei Octomvre s'a asediatu în o adunare a federalistilor despre care amintiserámu în unulu din nrii trecuti, unu programu care da espressionu dorintielor intime a adunării în majoritatea sea decisiva clericală. Programulu, care se dice ca s'au scrisu atunci, se impartasiesce de unu corespondinte alui „Grazer Tagerspr.“ și tratéza despre cestiunea dreptulu de statu, naționalu și scolaria.

Programulu suna, cu privintia la cestiunea dreptulu de statu :

Representantii partiei austriace de dreptu dechiara că principia supremu alu nesuntielor lor: recunoscerea și aducerea la valóre a dreptulu în tóte direcțiunile lui, cu deosebire în privintia bisericéscă, dinastica, a statulu și naționalu. Ei întrevinu asiá dara :

I. Pentru sustinerea monarchiei un'a și nedespartita sub stramosiéscă și prea înaltă casa domnitóre, pe bas'a Sancțiunei Pragmatice din anulu 1713.

II. Pentru sustinerea autonomiei și îndreptáreii proprie istorice a tuturor regatelor, țierilor și singuratică imperiulu, și

III. în desvoltare organica a ambelor acestor facte pentru recrearea unei constituțiuni provinciale și imperiale pe basa crestina.

Spre ajungerea la acésta tiena ei tiena de necesariu recunoscerea și esecutarea urmatórelor principie :

1. Dreptulu țierei nu se póte modificá altu-cum, decâtu de dieta cu consentirea monarchulu.

2. Conluerarea în legislativa la afaceri, ce se recunosc de comune, compete unei adunări de deputati a tuturor dietelor.

3. Legislativa despre tóte celelalte afaceri compete singuru numai dietei.

Resulta cu privintia la atari afaceri vre-o necesitate de întielegere între tóte séu unele țieri, o atare întielegere sa se pertracteze prin deputatiuni ale dietelor pe lângă sustinerea autonomiei fiacerei țiere.

Administratiunea se preda unu ministeriu, cu privintia la afacerile comune, a cărui ceru de activitate inse nu se póte întinde preste marginele acestor afaceri.

Administratiunea tuturor afacerilor nedechiarate de comune se va îngriji prin unu regimu alu țierei reprezentatu în consiliulu corónei.

Ministrulu e respundietoriu pentru administrarea afacerilor comune adunării deputatilor, regimulu țierei inse e respundietoriu pentru administrarea afacerilor necomune dietei.

5. Positiunea fiacerei țiere fatia cu monarchulu și celelalte regate și țieri se va regulá prin o lege fundamentale aducenda de diete și corónă pe bas'a acestor principie.

6. Sa se introduca o norma drépta de alegere, cu estinderea dreptulu politicu de alegere și iulesnirea posibilu de a o putea eserciá.

Că midilóce apte și necesarie pentru esecutarea principielor de susu ei dechiara :

1. Latirea cătu se póte a întielegerei lor pâna

*) La repetíte rugári publicarámu acestu scurtu articulu, la care noi ne-amu permite a observá barsenilor și tuturor românilor, ca pâna nu ne vomu pune sa facemu studiu din cauzele noastre nu ni le vomu sci nici baremu apará, asiá dara studiu seriosu.

✠

în cele mai inferióre clase ale poporulu prin presa și reuniuni.

2. Receperea resp. continuarea opozițiunei pasive contr'a constituțiunei de Decemvre prin netramitarea de deputati în senatulu imperialu și delegatiunile lui, eventualu în dieta.

3. Spriginirea energica a unu regimu, care nesuesce spre o impacare pe bas'a susu díselor principie, prin cuventu, scriere și fapta în și afara de dieta.

Cu privintia la cestiunea naționalu se pretinde „îndreptáre egale completa“, cu privintia la cestiunea scolaria, că sa se puna în mán'a dietelor întreg'a legislațiune scolaria, că scótele poporale sa se organizeze neconditionatu cofessionalu și cá biseric'a sa aiba influentia nestirbita asupra organizațiunei și conducerei scolarie.

Și' a și contribuțiune scolaria se respingă neconditionatu.

În fine se otari alegerea unu directoriu de trei pentru conducerea partiei.

Opiniunea istoriografulu Palaschi despre Russi'a și Slavi.

Amu fostu amintitu în unulu din nrii precedenti, ca epilogulu istoriografulu Palaschi la oper'a sea intitulata „Radhost“ forméza obiectulu discussiunilor tuturor organelor de publicitate din Ostrungari'a. Cu acea ocaziune ne-amu marginitu a înregistrá, în pucino cuvinte, parerea caruntulu istoriografu numai cu privire la nemți și unguri, astadi inse venimu a înregistrá parerile ce densulu desvólta în epilogulu operiei sele și cu privire la Russi'a și Slavi.

Palaschi dice, ca este cu nepotintia că sa se formeze vre-odata o monarchia russésca universală, și în acestu respectu se espectoréza astu-feliu: „Eu tieniu ca este unu castigu însemnatu ca nu mai amu nici unu motivu, d'a me teme pe viitoriu de o monarchia russésca universală. Cine iá în considerațiune și precumpanesce condițiunile, sub cari s'aru poté realizá o asemenea monarchia, acéla nu numai ca nu se va mirá, dara nici mie nu-mi va luá în nume de reu, déca eu amu vedutu și vedu inca în o asemenea monarchia „unu reu neesprimabilu“, „o calamitate fára margini și mesura.“ Tóte popórele s'aru opune acelei monarchie — și s'aru opune pâna la ultim'a picatura de sânge, pâna la ultimulu denariu. — Deci ce alt'a aru însemná eá, déca nu sugrumarea silnica, subjugarea și deplin'a încatusiare a întregi Europe civilizate, suprimerea și inadusirea tuturor cugetelor și nesuntielor liberale și nobile ale genulu omenescu. . . — Rusii cei culti — și numerulu lor nu este neînsemnatu — nu numai ca nu dorescu a estinde confiniile imperiulu lor spre vestu, ci ei aru considerá de nenorocire o asemenea estindere, chiaru și în casulu cându Russi'a s'aru vedé nevoita din ori și ce cauza, a face acésta ; și nu numai din motivulu, ca întinderea de astadi a imperiulu russescu e asiá de mare, încátu, ori-ce largire ulterióra aru înmultí dificultátele administrative, ci și din împregiurarea, ca încorporarea de elemente naționalu straine aru alterá caracterulu istoriei russesci. Consentimentulu naturalu și simpatia ce Russi'a le manifesta fatia cu conreligionarii și consangeniile sei din Turci'a și Austri' se esplica falsu prin poft'a de cucerire și domnire. Rusii culti aru considerá cucerirea Constantinianei și aneocarea ei la Russi'a de o adevérata calamitate, de óre-ce singur'a idea d'a asimilá acésta cetate cu imperiulu russescu aru fi o nebunia ; și apoi a impartí imperiulu în două părți, acésti'a nu o póte dorí nici țiarulu, nici altu patriotu întiepletu și cu minte sanetósa. Totu ce politicii rusi postescu dela Europ'a este, d'a nu întempiná la confiniile vestice staturi prea puternice, loru inimice.“

Dupa acésta Palaschi amintese cetele deplorabile dintre fratii poloni si rusi, cari ambii i sunt asemenea scumpi, si in fine ajunge la conclusiunea, ca impacarea intre densii numai atunci va avé locu, cându ambele parti voru fi petrunse de adevératu spiritul slavicu. Apoi cu privire la acestu spiritul slavicu, precum si in privintia principiilor slave, betranulu erudit cu se exprime in modulu urmatoriu :

„Slavii nu s'au aretatu nici odata si nicairi ca poporu cuceritoriu, postitoriu de domnia si subjugatoriu. Ei au portatu, ce e dreptu, resbele si au sciutu si priceputu a si invinge, dara nici odata ei n'au avutu de cugetu a subjuga pre inamiculu si vecinulu invinsu.“ Palaschi atinge apoi principiile germanilor, romanilor (vechi) si ale mongolilor; accentua cu osebite arta de centralisatiune a acestoru din urma, si apoi continua : „Concedu, ca slavii, in genere, au trebuit sa-si insusiesca artele inamicilor lor si au fostu nevoiti sa lucre dupa acestea, deca n'au voitu sa fia subjugati, séu chiaru nimicit de ei; concedu, — dice mai departe betranulu corifeu alu cehiloru, — ca acésta insusire straina a fostu cu atatu mai necesaria pentru slavii rusii, cu catu acestia au fostu incungiorati de popore numeroase si puternice; caci fara cuceriri si centralisatiune colosalulu imperiu rusescu nici nu s'aru fi potutu nasce. Acum inse, dupa ce acestu imperiu nu numai ca s'a formata, ci prin unu lungu siru de ani si-a primitu si sanctiunea, acum nu dicu ca elu sa cada, sa se sfarime si imbucatiésca, nu dicu sa neglige arta de resbelu, necesaria pentru aperarea sea, ci sum de parere, ca acestu imperiu, — deca se va reintorce la principiile slave, a caroru caracteristica este iubirea de pace si lips'a de pofta de domnia — va contribui multu la prosperarea nu numai a natiunii rusesce, ci a intregi omenimi. Cându idee'a slava va fi strabatutu pretotindenea in masele poporulu rusescu, care numera 60 de milioane, atunci „Panslavismulu“ va fi realizatu; atunci va fi realizata acea idee, de carea se temu asiá de tare si de asiá multu tempu, inamicii nostri; si se temu nu pentru ca panslavismulu li-aru resplatí reulu cu reu, ci pentru ca dupa aceea nu li-aru mai concede a face reu si a infige rane in corpula slavu, precum de seculi au fostu si suntu indatenati.“

Cu privintia la petitiunea ascernuta in Cortesele Spaniei, ca regimulu sa faca pasii pentru de a midiloci dela Angli'a cessiunea Gibraltarului, da „Times“ spanioliloru in generalu unu respunsu aprópe obligatoriu: Gibraltaru, dice fói'a, nu se póte cede. Fortarétu e ferma, si Spani'a e prea debila ca sa potemu cugeta la asiá ce-va. Pre langa tote ameliorarile sciintiei de artileria, pre langa inventiunea baterieloru notante, Gibraltaru remane necuceritorie. Ea este fortarétu cea mai tare de pre lume. Nu se póte dominá din nici o parte si bateriele ei suntu asediate catu nime nu i se póte apropiá.

Noi firesce ca amu potea paresi fortarétu si destruge bateriele nostre, dupa cum amu destrusu si interiturile din afara dela Corfu, inse sghiabu inesi nu se póte destruge si fermitatea lui naturale e de asiá, incatu in tempu scurtu póte ierasi oferí o positiune neatacavera. Altcum „Times“ recomanda mesuri ca Gibraltaru sa nu vateme in modulu celu mai sintibilu pre regimulu spaniolu ca cuibu de contrabandieri.

Despre schimbarea marelui viziru alu Turciei.

Dupa caderea vizirulu Midhat-pasi'a succesorile seu e Mehemed-Ruchdi-pasi'a, care dejá mai ocupá acestu inaltu postu si care nu trebuie sa se confunde cu omonimele seu, ministrulu actualu alu mineloru si paduriloru.

Aru fi indiscretu si póte inconvenibile a cautá sa definim si sa discutámu causele si circumstantiele schimbarei lui Midhad-pasi'a, dupa ce esercitá puterea numai trei luni. Aceste cause suntu de buna-séma analóge cu cele ce au precedatu séu adusu caderea ministriloru otomani, mai solidu asediati la putere, deca nu mai abili de a o esercitá si conservá, decatu marele-viziru cadutu.

De altmintrea, forte rara instinctulu publicu se insiela vedendu unu ministru lipsitu de favorea suveranulu, de care depinde ori-ce lucru in Turci'a si, mai curendu séu mai tardiu, ca in casulu de fatia, presimtiemintele publiculu suntu justificate de sífulu statulu.

Cându stralucirea cu care se saltasé venirea

lui Midhat-pasi'a incepuse a se páli, inceptu sa se véda ore-cari indoieli despre stabilitatea sea, si acum catu-va tempu nu se mai vorbiá decatu despre cine i va urma.

Gándindu-se cine-va la relatiunile prese si la tendintiele publiculu, gasesce ca e forte in obiceiurile ei de a striga: „regele a muritu, traiésca regele.“ Cu tote acestea, in schimbarea din urma, respectulu detoritu ministrulu disgratiatu fu uitatu, in fati'a prisositeloru omagie date cu profusiune succesorulu seu.

Nu vomu imita acestu esemplu, care primi chiaru incuragiárele fostulu mare-viziru. Vom dice celui ce vine: „bine ai venit“ si „adio“ celui ce pleca*) cu consideratiunea si conventiunile ce-i suntu detorite.

Midhat-pasi'a ajonse la cea mai inalta positiune a statulu, mai cu séma gratia silintieloru ce s'au pusu spre a-lu dá afara, in despretulu masime ca omulu nici odata nu póte fi scutitu de unu succesoru. Elu si detoresce cu deosebire caderea, — ori-cari aru fi influentiele occidentale cari au grabit'o — faptulu ca nu s'a radicat la inaltimea positiunii sele, ale carei dificultati s'au mai maritu prin silintiele ce si-a datu de a se distinge intr'unu modu corespunditoriu cu acceptarea publica, acceptare basata fara motivu pre succesele sele ca administratore de provincia. Unu vilayet, ori-catu de insemnatu aru poté fi, nu e nici odata unu microcosmu alu imperiulu, si, de-si guvernarea e o buna scóla pentru administratiunea centrala, acésta simpla esperintia e departe de a fi de ajunsu, fara cunoscintie variate si fara practica ce se capeta in birourile de statu, la resiedinti'a guvernolui.

Midhat-pasi'a e nediscutabile unu omu de mare talentu si indiestratu cu o multime de calitati, dara, deca posedo geniulu, care e absolutu necesariu pentru postulu de primu-ministru, mai cu séma in Turci'a, acelu geniú inca nu e dezvoltatu, caci n'a datu nici o proba despre densulu. Cu finantie indestalatorie, cu unu ministeriu unitu, cu springulu morale alu opiniei publice si in intru si in afara si cu increderea implicita a inalteloru regiuni, Midhat-pasi'a potea si fara indoiela ca aru fi realizatu cea mai mare parte din bunele intentiuni cari-lu adusesera la putere. Si deca a intalnit obstacule, dificultatile, dupa vorb'a marelui duce de Wellington, suntu numai nisce lucruri cari trebuiescu suferite si de aceea trebuiescu ómenii de statu sa le suferu. Se póte ca Midhat-pasi'a se fi reesitu mai bine, deca s'aru fi consacratu mai dinaintea realizarei propriei sele politice, deca aru avé numai un'a, in locu sa revina la faptele predecesorelui seu si sa radice cestiuni ca pretins'a conspiratiune bulgara, dificultatea montenegrana si discussiunile cu Serbi'a si cu Romani'a, discussiuni cari celu putienu se poteau evita, si a suspende cele-lalte cestiuni pre deplinu deslegate de Mahmud-pasi'a, precum cestiunea ecleziastica bulgara si arména.

Póte ca traganarea in dílele nostre e o buna politica pentru unu mare-viziru; dara vacilatiunea este cu totul altu-óeva, si deca este unu reu masimu ca „paliditatea reflectiei se resfrange asupra resolutiunii,“**) cu atatu mai reu deca va fi enervata prin lips'a de acea reserva prudente, indispensabile depositariulu secreteloru de statu, guvernatorulu unu imperiu.

Nu e dotatu ori-cine de incantátorea, dara compromitátorea sinceritate a lui Talleyrand, a unui Palmerston, a unui Fuad-pasi'a séu a unui Bismark. Tacerea unui Aali-pasi'a e multu mai sicura si de ordinaru mai desconcertanta.

Tiendu séma de circumstantiele in cari erá Midhat-pasi'a, trebuie sa-si amintésca ori-cine ca, pentru unu motivu séu altulu, nu trecu mai multe septemáni de cându venise la putere, si acei'a, cari fura cei mai violinti denuntatori ai predecesorelui seu, indata incepura a nu se gándi la altu ce-va decatu ca Mahmud-pasi'a nu erá, dupa toti, unu reu viziru si nu conchisesera, din convinctiunea ce acum pareá impartasita de publicu, decatu ca in curendu sa redobendésca onorurile de cari fusese lipsitu si-a fi recompensatu de amaraciunile ce intempnase in tempulu disgratiarei sele.

Catu pentru noblu mare-veziru, instruitu prin deceptiunile si esperinti'a cástigata din vicisitudinile vietii politice din Turci'a, ne vomu margini a dá informatiunile strictu necesarie acelor'a cari nu cunosc principalii ómeni de statu ai Turciei, intre

*) Welcome the coming, speed the parting guest. — Pope.

**) Resolution is sick lied o'er by the pale cast of thought. — Shakespeare.

cari Mehmed-Ruchdi-pasi'a ocupa unu rangu insemnatu.

Elu trecu prin tote gradele serviciulu publicu si rare-ori fu fara serviciu. In tempulu interregneloru ce s'au produsu intre marele-viziratu alu lui Aali-pasi'a si alu lui Fuad-pasi'a, ocupá unu anu inaltulu postu la care e chiamatu acum. Se distinge, mai pre susu de tote, prin integritatea, energi'a si dreptatea caracterulu seu. Dara nu e unu stralucitu barbatu de statu, e unu omu sicuru si seriosu, fara ca gravitatea sa-i inlature bun'a-vointia, e unu mare patriotu si va strengé in giurulu seu pre acei'a cari se numescu turci vechi, cari cu tote acestea nu trebuie sa fia considerati ca retragati, si cu atatu mai putienu ca reactionari, precum fara inferati de program'a partitei jun'a Turcia, care, in tempulu seu, facu atata scomotu aci ca si in Occidente. Fara a ne espune sa-i predicemu o siedere la marele-viziratu mai lunga decatu inainte, — caci din faptulu ca n'are atati rivali ca Fuad si Aali-pasi'a nu trebuie sa conchidemu ca a venit omulu care sa póta fi sicuru de a pastra in permanentia frenel poterei — evemu temeiu sa credemu si sa sperámu ca Mehemed-Ruchdi-pasi'a va reintári elementelo vietii publice in Turci'a, cari astadi suntu turburate, va dá mai multa stabilitate administratiunii, va inspirá mai multa incredere in strainatate printr'unu scopu fisu, va evita intr'unu coventu o politica de agitatie si de sensatiune, si va urma o buna ordine si linisce, necesaria acelor'a cari suntu in capulu diferiteloru departamente ale statulu, spre a fi in stare sa implinésca reformele ce se ceru.

(Trad. „Rom.“) „Levant Times.“

In urmatórele dámu publiculu translatiunea unu hattu turcescu, care se cetira cu ocaziunea denomirei lui Mehemed-Ruchdi-pasi'a de veziru:

„Maritul meu veziru Mehemed-Ruchdi Pasi'a!

De ore-ce conducerea buna a afaceriloru imperiulu meu, prosperarea si binele lui forméza in continuu obiectulu ingrigirii mele si de ore-ce conditiunea prima, pentru de a ajunge la acést'a tinta, e, ca frenel regimulu sa se dee in máni apte; asiá dara te aridicu din consideratiunea meritulu, desteritati si sciintieloru tele la demnitatea marelui veziru. Comandu, ca denumirea tea, care este fapta complinita, sa se aduca fara intárdiere la cunoscintia publica. — Dee-ne Ddieu ajutoriulu seu cerescu in tote afacerile.“

Acestu hattu se aduse la Inalt'a Pórtá de beiolu Ziver, primulu camerariu alu Sultanulu, cu pomp'a obicinuita la atari ocaziuni.

Cetirea lui se fecu inaintea noului veziru, inaintea lui Sieicu-ul-Islam, ministriloru si demnitariloru Portiei, cari impleau sal'a de primire a marelui veziriatu.

Dupa cetirea hattulu imperatescu primu Mehemed-Ruchdi-pasi'a gratulatiunile ministriloru si demnitariloru Inaltei Porti, catu si a amplotiloru mai inalti a diferiteloru ramuri de administratiune.

Dupa finirea festivitatiei se duse marele viziru a dou'a óra la palatulu imperatescu si avu onórea a lucrá ceea-lalta parte de di dimpreuna cu Sultanulu.

„Le Siècle“ dela 22 Octobre publica urmatórea corespundintia ce i se tramite din Berlinu si care ne intereséza de aprópe pre noi románii:

„Tramiterea dlui de Kendell, consiliariu intimu si man'a drépta a dlui de Bismark, ca ambasadore la Constantinopole, nu potea lipsi de a provocá óre-care sensatiune in cercurile diplomatice si in presa.

Acésta numire in genere e considerata ca punctu de plecare alu unei politice mai active a Prussiei in orientu. Erá evidinte, din díu'a cându principele de Hohenzollern venit sa fundeze la Bucuresci o dinastia prusso-romána, ca Prussia nu se va mai desinteresá multu in gravele cestiuni ce se agita la Dunarea-de josu. Venindu dupa intalnirea dela Berlinu, numirea dlui de Kendell castiga si mai multa in insemnatate.

In Engliter'a opiniunea pare-se ca a lostu forte emotionata de acésta numire, si ingrigirile ómeniloru de statu englesu s'au manifestatu intr'unu modu atatu de precisu, incatu guvernulu prussianu s'a vedutu silitu sa dea oficiosiloru sei ordine de a micsiorá pre catu va fi posibilu importantia noului tramisu germanu la Constantinopole, spre a potoli susceptibilitatile englese. In frumo-su-le zelu, oficiosii mergu inse prea departe. Astfelu in „Gazet'a d'Angsburgu“ o corespundintia din Berlinu se sile-sce a probá ca postulu din Constantinopole n'are

nici o importanță reală și că, deca s'a transmis acolo d. de Kendell, este că sa se asigure o retragere cuvințioasă și liniștită, aprôpe o sinecura, acelu „servitoriu devotatu și cu o prodigiôsa activitate“ alu principelui de Bismark.

Dupa cum observa cu dreptu cuventu „Gazeta de Francfort“, corespondentele „Gazetei d' Augsburg“ nu probéza nimic'a, voindu sa probeze pré multu. Si in adeveru, ori-cine cunoște pre d. de Kendell scie fôrte bine ca nu e unu omu care sa se multiamésca cu o sinecura. Ingrigirile englesiloru, departe de a se potoli, se voru indoi negresitu in urm'a neindemanaticeloru desmintiri ale pressei oficiôse. Cabinetulu din Londr'a se teme că nu cum-va Prussi'a și Austri'a unite sa nu iubésca a esclode cu totulu din seraiu influenț'a celoru-lalte poteri occidentale.

„Romanula.“

Unu diuaru elvetianu din Basilea, care pâna aci remasese ostile Alsaciei și Franciei, „Basler Nachrichten“ s'a întorsu la simțieminte mai bune. Eata in ce termini apretiéza imens'a manifestare a provinciiloru anecstate :

Dilele trecute fura dile de dorere și de doliu pentru bunii nostri vecini din Alsaci'a și Loren'a, și multu tempu diu'a de 1 Octombrie 1872 va fi odata de doliu publicu in analele acestoru provincie, inse in acela-si tempu va fi și aniversarea celei mai impuțore manifestări pre care a facut'o poporul din Alsaci'a și Loren'a că sa afirme inaintea lumii întregi deplin'a-i iubire cătra Franci'a, mam'a sea patria, de care acum e despartita.

Mi din vecinii nostri probara ca optiunea, alu cărei terminu espiră la 30 Septembrie, nu eră pentru densii o simpla declaratiune ca voiau sa apartiena Franciei, cu corpul și cu sufletulu, cu spiritulu și anim'a, și pentru viétia, ci mai probara, prin emigrare, ca nu suntu, n'au fostu și nici odata nu voru fi decâtu francesi. Si parasira căminele și solulu care i-a vedutu nascendu-se și crescendu, cu care-i legau nenumerate suveniri de bucuria séu de dorere, că sa alerge inaintea unei sôrte necunoscute, numai că sa remana cu Franci'a. E probabile ca, din ambele părți ractiunea de statu sa judece acesta actu popularu : tôte simpatihiele nôstre apartienu in sa fără reserva acestei manifestatiuni de o energica, necoruptibile și nestramutata barbatia.

Deca noi, elvetianii, cetățienii ai unei țeri libere și dedati a ne dirige singuri destinele politice, ne-amu gasi in situatiunea ce apésa astadi atâtu de greu asupr'a veciniloru nostri, negresitu ca nici noi n'amu face altfelu, și amu preferé esiliulu decâtu sa servim intr'o armata inamica, cum se cere astadi Alsacianiloru. Vomu probă cum au probatu și Alsacianii, ca patriotismulu nu e o vana ilusiune și ca interesele intelectuale priméza interesele morale.

Atātu foile liberale cătu și cele republicane Parisene au inceputu lupt'a contr'a ultramontaniloru și iesuitoru despre ceea ce publiculu se pôte convinge din urmatôrele estrase din acele foi dupa „Frd. Bltt“ :

Dupa cum se potea prevedea, foile Parisene, clericale și reactionarie, cari crépa de mania ca și foile liberale și republicane au susceptu acum lupt'a contr'a ultramontaniloru și iesuitoru, imputa acestor'a Bismarkismulu și ca se dau nnelte cancelariulu de statu nemțiescu. „Republique française“, care se pune cu „Debats in fruntea miscărei anticlericali, nu se intimidédia de astu-feliu de nebunie și anuncia ca va continuá lupt'a suscepta cu tóta energi'a.

„Noi amu comparatu, dice acea fôia, pre „Français“ (fôia clericale-fusionistica) și partit'a clericale aperata de elu cu burgesi'a nôstra și ne-amu incercatu a splică ca ea tôte le pôte câstigá deca se va detrage conducerei iesuitoru.

„Français“ ne respunde ca ne folosim de fortia, căci usuăm limb'a lui „Journal des Debats“ și „Constitutionel“ dela 1830. Ni se pare, ca tonulu acel'a a fostu celu bunu, și ca e utile alu recepe astadi iéra-si, și acést'a cu atât'a mei multu cu câtu elu a devenitu la 1830 burgesi'e nôstre utile și acést'a se afla iéra-si in positionea că nainte cu 40 ani. In locu d'a ne respunde, și insusiesce „Français“ căte-va renduri din „Coursaire“ și „Rappel“ alu căroro sensu altu-cum lu mistifica, pentru de a face pre burgesia sa créda, ca „Coursaire“ și „Rappel“, lu voru inghití deca nu va mâná pre iesuitoru

inainte. Acest'a este unu modu placutu d'a ne combate. Elu adauge intr'aceea ca noi nu suntemu patrioti, din cauza ca amu disu, ca in Itali'a, Spani'a și Germani'a ómenii suntu asemenea obositi de dominerea clericale că și in Franci'a ; „Français“ da semnu sa întielegem, ca suntemu agentii dlui de Bismark.

Ce se tiene de patriotismulu nostru, noi nu primim pre „Français“ de jude, inse ne este fôrte bine-venita ocaziunea, d'a ne pronunțá iéra-si odata cugetele nôstre despre politio'a, pre care Franci'a trebuie sa o urmedie cu privintia la partit'a clericale in Europ'a. E fôrte adeveratu ca popôrele și regimurile in Madridu, Rom'a, Vien'a și chiaru in Berlinu suntu ocupate cu eliberarea de sub stapânirea clericale, care li se pare nesuportabile. Deci Franciei nu i s'aru potea întemplá altu ce-va mai tristu decâtu a remânea singura prad'a obscurantismulu, a aceloru inamici ai civilizatiunei moderne, cari pre noi ne-aru prosti, pre cându cea-lalta lume se desvôlta liberu ?

Totu mereu se ivescu in foi vienese și straine iéra-si faime despre o crisa in ministeriulu austriacu. O fôia din Vien'a pasiesce contr'a acestoru faime cu unu articulu de fondu, din care scótemu urmatôrele :

Sa privim putientelu mai de aprôpe situatiunea politica, care dupa asigurarea mai multoru diurnale e incordata de spartu. Ministeriulu Auersperg e incredintiata de monarhu dupa experimentulu nereusitu de complanare a contelui Hohenvart, a confirmá starea de dreptu constitutionale și de a asigurá legei pre tôte terenele viétiei publice ascultare neconditionata. In implinirea liniscita a datorințeloru sa lucre regimulu intr'acolo că constitutionea sa prinda radacini ferme și sa aduca in desvôltare continua fructe abundante.

Tocmai asiá cuventá imperatulu, candu in 28 Decemvre a. tr. deschise sesiunea nóa a senatulu imperialu. Ministeriulu Auersperg s'a suposu pâna acum acestei probleme, ceea ce nimenea nu combate, nu numai cu nesointia onesta ci și cu rezultatu bunu. Elementele indaratnice devenite dibace prin experimentulu lui Hohenvart se readusera celu putieniu pre din afara la ascultarea legei, și casei deputatiloru i s'a asiguratu o majoritate fidela constitutiunei. Actiunea principale a ministeriului, reform'a de alegere, ne sta nemidilocite inainte, că sa devina fapta și acelu cuventu imperatescu, care a desemnatu espresu in cuventarea de tronu formarea unei reprezentantie imperiale autonome și nedependente de diete că un'a dintre cele mai principale probleme a regimulu nou. Deca de cum-va ministeriulu aru dá de opozițiune in cas'a deputatiloru cu proiectulu seu despre reform'a de alegere și nu aru fi in stare, a esecutá mesur'a atâtu de multu dorita, atunci la tóta întemplarea s'aru potea vorbi de o crisa. Inse acum, cându elaboratulu ministerialu despre reform'a de alegere inca nu este cunoscutu, cându senatulu, căru'a sa i se presinte, inca nu este adunatu, acum sa stâmu pre neasteptate naintea unei schimbări, pâna cându ministeriulu Auersperg n'a avutu nici ocaziune a fi comotionatu ? Iéra sa ne întorcem, acést'a comotiune sa se fi și întemplat in Pest'a ; votisarea in delegatiunea cislaitana despre cestiune stârei presentu a ruptu cabinetulu credintiosu constitutiunei gâtulu. Principele A. Auersperg trebuie sa se poicăiesca cu colegii sei, pentru ceea ce au pacatuitu dnii Herbst și Giskra in scurt'a loru vedere și orbire.

Se dice ca dupa acestu ministeriu nu sta nici o partida, macaru de au întervenitu solidariu pentru pretensiunile ministrului comunu de resbelu, condicatorii partitei constitutionali totusi au combatutu aceste pretensiuni in modulu celu mai aprigu. Ministeriulu comunu a reesitu prin voturile opozițiunei cu propunerile sele ; acést'a e o proportiune, ce nu se pôte sustienea și corón'a nu pôte tiené și mai departe unu regimulu, care fu paretitu de partita propria. Totu deodata asigurá inse fabricanti de crise solemnulu, ca tôte veleitatile federalistice se eschidu din schimbarea cea nóa a trebiloru. Miscarea conservativa care s'a ivitu pre ambele părți ale imperiulu dela întemplările pestane in delegatiune și dela vorbirea lui Senney in cas'a deputatiloru ung., va fi in Austri'a de natura centralistica și nu va luá positione contr'a constitutiunei, ci numai contr'a precipitârei in liberalismu și contr'a reformei de alegere.

In tôte aceste escederi nu e nici întielesu nici minte. Mai nainte de tôte, noi in partea austriaca a imperiulu nici n'avem partita politica, care aru fi credintioasa constitutiunei și pre lângă aceea și in-

sufletita de conservatismu concentratu asiá de tare spre indareptu, că ea sa reprezente unu contrastu esprasu cu partit'a constitutiunei liberale. Acei'a conservativi, cari aru trebui sa tréca mai întâiu preste ministeriulu Auersperg, pentru de a aduce la valôre principiile loru, se afla la noi numai in castrele federalistiloru. Nobilime feudale, preoti fanatici, cehii, pre scurtu partisanii articoliloru fundamentali, acést'i'a suntu acei „conservativi“, (sit venia verbo), cari aru eredi bucurosi pre ministeriulu Auersperg. De ôre-ce inse nu pôte fi vorb'a de acést'a sorta de „amici ai complanării“ la combinationea cea nóa, asiá căra barbatii presuntivi conservativi ai regimulu pentru er'a ce ne sta nainte, s'aru poté cautá numai in castrulu celoru credintiosii constitutiunei. Inse cine potu fi acesti barbati ? Care credintiosu alu constitutiunei s'aru cutediá a formá acum, cându in sirurile partitei sele resuna o unanima voce dupa reforma de alegere și dupa proiectulu de legi interconfessionali, unu cabinetu care aru debutá cu amenarea acestoru dôiue actiuni principale ? Deca se dice ca ministeriulu Auersperg n'are dupa sine o majoritate destula, atunci din contra s'aru potea afirmá ca cabinetulu celu nou n'aru avea chiaru pre nimenea dupa sene, nici federalisti, căci aru trebui sa fia credintiosii constitutiunei, și nici pre credintiosii constitutiunei căci aru trebui sa perhoresceze pretensiunile cardinali ale partitei.

Varietăți.

*** Ministrulu de justitia, d. Paoler, cu dat'a 18 Oct. a. c. a esmisu unu cerculariu prin care provôca pre tôte juredictionile și judetiile cercuale, că actele, ce se referescu la scóterea contributiunei de statu, sa le inmanue respectiveloru perceptorate pre cale postale, séu încátu respectivete acte suntu pentru perceptoratu locale, sa le tramita prin siorbitoriulu oficialu pre lângă protocolulu de inmanuare, și nici decâtu prin esecutorii judecatoresci, căror'a aru trebui sa li se platésca tacs'a cu ingreunarea vistieriei.

** Ministrulu de comerțiu, cu dat'a 20 Oct. a. c. face cunoscutu, ca despagubirile numai atunci se potu pretinde dela respectivele directiuni postale, deca a) vre-o espeditiune postale se perde, séu se vatema, séu se arata lipsa in cuprinsulu ei ; b) deca vre-o estafeta, séu espeditiune postale recomandata se perde din vin'a oficiulu postale, iéra tempulu de reclamatiune fipsatu mai inainte pre tempu de trei luni se estinde de aici inainte la siése luni. Acést'a ordinatiune pentru tôte espeditiunile postale se va aplicá incependu dela 1 Nov. a. c.

** „Buda Pesti Közlöny“, diuarulu of. dela 23 Oct. e. c., publica aprobatiunea ministr. de culte și instructiune publica prin care se concede că „Manualu de geografia“ a dlui Ioanu Silviu Selagianu, fostu profes. gim. la Beiusiu, se se pôta folosi in clas'a prima a gimnasieloru române.

** La imprimeri'a dlui I. Felk I in Prag'a, au aparutu și se potu capetá „Globuri cu textu românescu“ pre unu simplu piedestal, 9 policari diametru, cu 20 sfanti ; pre unu piedestal completu, cu meridianu și compasu 9 policari diametru cu 40 sfanti. — Tragemu atentiunea onor. nostri cetitori asupr'a acestui anunțiu importantu, fiindu ca prin acést'a s'a inlaturatu o mare greutate, căci pâna acum globurile esistau numai in limbe straine.

** (Slovaci și dualismulu). O parte a întiegiintei slovace, nu scim din ce mâncarime, séu la a cui dorintia, se apucă dilele trecute și intr'o conferintia, ce o a tienutu in un'a din ospetariile Pestei, croi o „resolutiune“ prin carea dechiară espresu in publicu ca recunósce și primisce de alu seu pactulu dualisticu din 1867. La conferint'a acést'a au participatu la vre-o trei-dieci de fruntasi slovaci, — preoti, advocati, functionari, diuaristi și vre-o căti-va deputati slovaci deakisti. — Resolutiunea adusa de aceste notabilități slovace, suna astu-feliu : „Natiunea slovaca s'a abstienutu pâna acum d'a recunósce in publicu și espresu pactulu de impacatiune din 1867, și acést'a din motivu, ca ea s'a temutu, ca deca acelu pactu aru fi inspiratu de spiritulu temporiloru vechi, aru poté sa o amenintie atâtu in nationalitate, câtu și sa-i afiga grele rane in viétia priyata și sociale ; și apoi a se feri de aceste rele, acést'a o spune instinctulu naturalu și o dictéza mintea sanetósa. Inse din deslucirile primite dela deputatii dietali de prin părțile nôstre se vede apriatu, ca majoritatea dietei,

care se grupăza în giurulu pactului dualistic, nu are intențiunea să impedece dezvoltarea prin cultura a națiunii noastre, bă încă v're chiaru a concede limbei noastre terenulu neapertu necesariu și în vieti'a publica; de alta parte apoi, dorindu noi a contribui la multamirea, consolidarea și dezvoltarea pacinica a patriei, venim a dechiară în nomele nostru și alu amicilor nostri de princip e: „In convicțiune, ca speranțele noastre se voru realisă, noi espresu și în publicu primim de alu nostru pactulu din 1867, și voim a contribui spre consolidarea aceluia; și până atunci, până cându diet'a presinte va face pasii necesari pentru implinirea dorințelor noastre, ne vomu retiené dela ori-ce pasu contr'a pactului dualistic.“ — Pre bas'a acestei resoluțiuni s'a formatu apoi o partita slovacă asiă numita „de impacaciune“, ai cărei membri, înainte d'a plecă din Pest'a, au cercetatu pre Franciscu Deák, pre ministrulu-presied. Lónyay, pre ministrulu de interne Tóth și pre ministrulu de cultu și instrucțiune publica Tréfort; din partea tuturor'a au fostu primiti cu multa amicitate, și iera-si din partea tuturor'a fure ascuratii ca li se va dá celu mai sinceru spriginu intru realisarea planului loru de impacaciune; cu osebite inse ministrulu Tréfort li-a promis, ca câtu mai curendu li va implini dorinți'a relativa la inmultirea scóloru în comitatele slovacă ale Ungariei superioare.

** Dupa raportulu dela 29 Oct. a. c. alu ministrulu de interne, pre teritoriulu cetății Bud'a, s'a intemplat dela 18—29 Oct. 65 casuri de colera; au muritu 7 individi. — În Pest'a s'a bolnavitu numai unu individ, care a și moritu; acest'a a fostu transportatu morbosu din Bud'a la Pest'a. — În Bichisiu-Ciab'a s'au ivitu, în 25 l. c., două casuri de colera; dintre morbosu a muritu unulu. — În Jászberény s'a ivitu în 27 Oct. numai unu casu de colera; morbosulu a moritu. — În Maramuresiu în comitatule Rahau, Trebusi'a, Lunc'a Rosinica, Boicau, Petrov'a, Szerfalu și Calinesci, dela 14 Sept., 16 Oct. a. c. s'au ivitu 115 casuri de colera; 52 insi s'au reinsanetosiatu, 32 au muritu, 31 au ramasu sub cura.

** Indata dupa intrunirea camerei guvernulu va presentá proiectele de legi despre mesurarea catastrale, despre darea de pamentu și despre regularea fundulu regescu. Proiectulu de lege despre coordinarea capitalei încă s'a pertractatu în comisiunea pregatitória și s'a tramisu apoi la consiliulu ministerialu.

Cu privire la lucrările catastrale ne aflăm în pusetiune de a comunicá următoarele: Catastrulu stabilu ocupa de presinte 364 de oficiali salariati, fără că sa se calcule aici și Croati'a, Slavoni'a și confiniile militari; esiste o inspectiune de mesurare și unu oficiu de triangulare. Mesurarea s'a inceputu în an. 1853. Lucrările catastrale au costatu până acum 9,620.960 fl. Doue-dieci și patru comitate, districtulu haiduciloru, precum și Croati'a și Slavoni'a suntu dejă întregi mesurate. Sub mesurare se afla încă comitatele Arva, Turocz, Trencine, Nitra, Bihoru, cetatea Bud'a și confiniile militare apartenentorie de Ungari'a. „Feder.“

** Café Chantant de Roumanie. Diariile din Români'a ni impartasescu scirea, ca dlu Franchetti, directorele operei italiene din Bucuresci, voindu a merge a latoru cu aspiratiunea Românilor d'a fi reprezentati și ei câtu se pôte mai bine la espusetiunea universale din Vien'a, ce va avé locu în v'ra venitóra a otaritu, a deschide portile vastei și miraculosei gradini a Palatulu Tirului internationalu, facia în facia cu espusetiunea universale, și a espune și dsea publiculu visitoriu productionile sele: distracțiunile și veseliele în tota splendoru loru. — Spectacolulu va fi mare și impunetoriu cu atât mai multu, cu câtu acestu locu de petrecere e dedicatu României. Café Chantant de Roumanie va fi, prin urmare, centrulu petreceriloru nniversale, unde strainii voru avé ocaziune a admirá arculu și music'a româna, și totu-odata dovéda viua despre stin'a și veneratiunea ce dlu Franchetti pastréda pentru națiunea româna.

** Nicairi nu se jóca mai multu, decâtu la Jecaterinburg în Siberi'a. Vistulu este pasiunea tuturoru locuitoriloru, atât a femeiloru câtu și a barbatiloru. Chiaru junetia ambeloru secse prefera mai bine sa jóce cârtile decâtu sa danseze. Anglesulu Alkinson, cându caletori prin Uralu, facú cunoscinți'a unei familii ce avea unspredece copii.

Mam'a petrecea 5 până la 6 ore pre di la cârti, și cându se gâsea odata incurcata în jocu, atunci ea uitá de copii, barbato și de tota gospodari'a. O alta dama intindea în fia-care diminéti'a, la diece ore, m'es'a de cârti, și déca până în o jumetate de ora se intemplá sa nu vina nimenea, atunci apucá drumurile și se ducea din casa în casa, atâtu până cându și aduná societatea ei de jocu. Déca vistulu se terminá aci, atunci ea alergá aiurea și-si petrecea tota diulic'a, afara de orele de mancare, la cârti. Acésta dama, audiendu odata ca unu proprietariu de mine din muntii Altai, unu renumitu jucatori de vistu, sosise în Jecaterinburg, nu se linisí până cându nu-i fu presentatu, și pre care-lu și invitase la partida. În Siberi'a se jóca greu. Dam'a avea norocu sa castige o suma insemnata. A două di, joculu se incepú de diminéti'a, și cându se terminá, nóptea târdiu, passionat'a adorátore de cârti perduse toti banii. Doue dile dupa acést'a avea sa vina din Petersburgu venitulu ei pre o jumetate de anu. Adversariulu ei voié dejá sa plece a două di, dara ea insista atâtu de elu, până cându se decise a mai jóca cârtile încă odata cu ea. În diu'a aceea, atâtu dorita de ea, nu parasí de locu post'a, și dupa ce-si primí banii, alergá indata la cârti, unde în putiene ore perdú totulu. „Echoulu Balgradului.“

** Unu maritagiu, de acele de cari nu se intempla tocmai desu, s'a celebratu septamán'a trecuta, în comun'a Lascombes, lângă Bazons. Mirele are 74 ani, și mirés'a 72. Dara, priur'o particularitate mai de insemnatu, viitorii soci erau insociti pentru a-si dá consimțimentulu, unulu de tatalu seu, în etate de 107 ani, și cel'a-laltu de mum'a sea, care are 104 ani impliniti. Nuntasii erau în numeru de vre-o 80, toti fii, nepoti și veri de ai insuratieiloru. Dupa m'es'a cea mare, balulu s'a inceputu de câtra ambii cuscii, cari au esecutatu unu jocu spre marea satisfaciune a asistintiloru. Balulu a tienutu până la 6 ore diminéti'a, și s'a inchisu prin o m'es'a de familia. „Clopotele.“

** Adamu și Ev'a, în ce limba a vorbitu? În cea magiara, respunse și se osteni a esplicá și demonstrá bunulu literatu panmagiaru Mihaiu Tancsics, într'o lectiune a sea, tienuta Dumineca, în sal'a mare a edificiuulu cotensu, și în care densulu tratá lucruri din opulu seu: „Cea mai vechia limba este cea magiara“, în caus'a istoriei genetice a limbiloru, și pre cari până acum nici unu spiritu omenescu nu le-a tratatu încă, și se osteni a demonstrá lunei ca „cea mai sublima, mai sonora și mai incantátore limba“, e cea magiara, s'a facutu din balbetarea celoru dintâiu familii omenesci, din sunetele naturali. — „Multi au fostu chiameti, dara putieni au venitu“ la acésta predica a panmagiarulu. În cartea sea, care — cum dice, — l'a costatu multa truda, se muncesce dlu Tancsics a probá ca fia-care cuventu magiaru se pôte reduce la sunete naturali. „La inceputu — dice — a fostu „a“ și „a“ a fostu totu; și astadi — „a“ e primulu și pôte insemnatoriulu sunetu alu copilulu. Déca odata omulu dintâiu a disu „a“, a trebuitu sa dica prin conscentia și „b“ și „a“ și „b“ impreuna au insemnatu cea mai dintâiu dintre lipsele omulu: mancarea, mai vertosu de cându s'a adausu unu micu „rak“ și „a b“ s'a pronunțiatu „a b-rak.“ Astfelu Adamu și Ev'a, cându a simțitu impreuna lips'a de a mancă, au esprimitu conceptulu de mancare cu „abrak“? — Scopulu finale ce minunatulu scrutatoriu și l'a propusu, este de a aratá lunei, și în specia popórelor nemagiare din Ungari'a, dreptulu istoricu alu magiariloru de a stapani pamentulu dela o margine până la ceea-lalta. Seraculu fiu alu lui Arpad! „Albin'a.“

Concursu.

Pentru vacantele statii inveltatoresci din comunele tiitóre de protopresbiteratulu Il-le alu Geografiulu se escrie concursu până 30 Octobru a. c. st. v.

Emolumentele suntu:

1. La scól'a din Almasiulu-mare salariu. anualu 120 fl. v. a.
2. La scól'a din Bacaintiu salariu anualu 120 fl. v. a.
3. La scól'a din Bozesiu salariu annuale 120 fl. v. a. și 20 ferdele bucate.
4. La scól'a din Csibu salariu anualu 100 fl. v. a.
5. „ „ „ Homorodu „ „ 80 fl. „ „ și 20 ferdele bucate.
6. La scól'a din Mermezeu salariu anualu 80 fl. v. a. și 20 ferdele bucate.

Pre lângă acestea lângă fia-care scóla quartiru naturalu și lemne pentru incalditu.

Fia-care invetiatoriu concurentu pentru un'a, alt'a din aceste statii are a-si tramite petitiun. sea instruita în intiesulu Statutulu Organicu § 13 la subscrisulu în Secarâmbu până la terminulu susumentionatu.

Secarâmbu 14 Octobru 1872

Pentru comitatele parochiali

(2—3)

Sabinu P i s o,
Protopopu.

Concursu.

Pentru statiuinea de invetiatoriu la scól'a confessionalu gr. or. din orasiu Alb'a-Iuli'a.

Emolumentele suntu urmátorele:

1. 200 fl. v. a. léfa pre unu anu scol.
2. Quartiru liberu și lemne suficiente pentru incalditu.

Doritorii de a ocupá acestu postu suntu avisati a-si tramite recursele sele documentate conformu Statutulu Organicu — la subscrisulu până în 29 Octobru a. c.

Alb'a-Iuli'a 18 Octobru 1872.

Alesandru Tordosianu

Protopresbit. gr. or. alu

Albei-Iuliei.

(1—3)

Concursu

Se publica pentru postulu invetiatorescu la scól'a confessionalu gr. or. rom. din Sowodolu, tractulu Zalathnei superioare, până în 26 Oct. st. v. a. c. cându se va si efectú alegerea.

Emolumentele suntu 200 fl. v. a. cari bani se platescu din cass'a comunale, quartiru liberu și 8 stângini de lemne, din cari are a se incaldí și scól'a.

Doritorii de a ocupá acestu postu suntu avisati a-si tramite recursele instruate conformu Stat. Org. si ca a absolvitu 4 clase gim. suntu de a se adresá comitetulu parochialu, câtra dlu protopopu Ioanu Patiti'a în Câmpani.

Sowodolu în 8 Oct. 1872.

În contielegere cu dlu protopopu tractualu

Comitetulu parochialu.

Ioanu Nariti'a

Presiedinte.

(2—3)

Concursu.

Pentru statiuinea vacanta de diaconu la biseric'a ort. res. a S. Nicolau din preurbiulu Brasiovulu se publica aici concursu cu terminu pana la 20. Novembre st. v. a. c.

Emolumentele suntu veniturile indatinat pentru servituri diaconesci dela poporeni respectivi și unu salariu de 300 fl. v. a, din fondulu bisericeii.

Doritorii de a ocupá acestu postu trebuie sa fia nu numai absoluti teologi, ci și pregatiti la vre-o universitate de a se potea aplicá cá profesori la gimnasiulu ort. res. din Brasiovu. Dansii voru trimite subscrisulu comitetu parochialu petitiunile loru prevediute cu documentele despre posederea mentionatelor recerintie și despre portarea morala a loru.

Brasiovu în 20 Octobru 1872.

În contielegere cu domnulu protopopu localu.

Comitetulu parochialu alu bisericeii

S. Nicolau din Brasiovu.

Damianu D a t c o,

Presiedinte.

(1—3)

☞ Cas'a postei de mai nainte dela Sibotu de lângă drumulu tierci, dimpreuna cu gradinile, se vinde din mâna libera. Informationi da: Dlu Iosifu Andras în Ciór'a, post'a ultima Vintii-inferiori (Alvincz). (2—3)

Burs'a de Vien'a.

Din 10/22 Octobru 1872.

Metalicele 5%	65 70
Metalicele 5% Maiu și Novemb.	69 —
Imprumutulu nationalu 5% (argintu)	69 85
Imprumutulu de statu din 1860	102 30
Actiuni de banca	989 —
Actiuni de creditu	330 90
London	107 —
Obligatiuni de desdaunare Unguresci	80 —
„ „ „ Temisiorene	78 50
„ „ „ Ardelenesci	85 —
„ „ „ Croato-slavone	— —
Argintu	106 25
Galbinu	5 10
Napoleonu d'auru (poli)	8 58